

1. SUPRAVEGHEREA SANITARO-IGIENICĂ A CAZĂRMII ȘI A LOCALITĂȚILOR DE DISLOCARE A UNITĂȚILOR MILITARE ÎN CONDIȚII DE CAMPANIE (SUPRAVEGHEREA SANITARĂ PREVENTIVĂ ȘI SUPRAVEGHEREA SANITARĂ CURENTĂ)

Obiective:

- de a căpăta cunoștințe în organizarea supravegherii sanitaro-igienice a spațiilor cazărmii și a celor de dislocare în condiții de campanie;
- de a-i învăța pe studenți metodele de expertiză generală a proiectelor de construcții ale cazărnilor (inspecția cazărmii) și de a prezenta propuneri de ameliorare în amplasarea militarilor;
- de a determina și aprecia condițiile de trai în cazărmi, schimbările stării funcționale și capacitatea de muncă a persoanelor care se găsesc în adăpost.

Întrebări de control

1. Obiectul și conținutul igienei militare.
2. Rolul măsurilor igienice în sistemul general de asigurare medicală a unităților militare.
3. Amplasarea militarilor în cazărmi. Spațiile principale ale cazărmii și exigențele igienice față de ele.
4. Cerințele igienice referitoare la iluminarea naturală și artificială a încăperilor cazărmii. Indicii caracteristici ai nivelului de iluminare naturală și artificială. Metodele de determinare a lor.
5. Cerințele igienice referitoare la microclimatul încăperilor cazărmii. Metodele de cercetare a factorilor de microclimat.
6. Cerințele referitoare la ventilația încăperilor cazărmii. Metodele de apreciere a eficacității ventilației.
7. Amplasarea unităților militare în condiții de campanie. Cerințele igienice.

8. Tipurile de cazare a ostașilor în condiții de campanie. Caracteristica igienică. Particularitățile amplasării trupelor militare în condiții de campanie.

9. Caracteristica igienică a construcțiilor folosite la amplasarea trupelor militare în condiție de campanie.

10. Adăposturile militare; tipurile, caracteristica igienică.

11. Modificarea condițiilor habituale în adăposturi și acțiunea lor asupra stării funcționale și capacității de muncă a militarilor.

12. Supravegherea sanitaro-igienică în oștiri; formele ei.

13. Supravegherea sanitară preventivă în oștiri; etapele ei.

14. Supravegherea sanitară curentă în oștiri; scopul, sarcinile ei.

15. Noțiuni generale despre proiectul de construcție. Elementele principale. Informația prezentată de nota explicativă, planul situațional, planul general.

Lucrul de sine stătător

Pe parcursul lucrării, studenții trebuie să efectueze:

1. expertiza proiectelor cazarmii (conform *schemei 1.1*):

– să tragă concluzii și să dea recomandări referitoare la proiectele cazarmilor;

– să determine și să aprecieze condițiile habituale (temperatura, umiditatea, viteza curenților de aer, concentrația CO₂) în adăposturi înainte (conform *schemei 1.3*) și după ce au fost populate;

– să determine modificările funcționale ale organismului persoanelor până și după aflare în adăpost (temperatura corpului, frecvența pulsului, frecvența respirației, tensiunea arterială, debitul cardiac, presiunea pulsului, perioada latentă a reacției videomotorii și acusticomotorii, memoria operativă, concentrarea atenției, tremometria) (conform *schemei 1.3*);

– să rezolve probleme de calcul al ventilației în adăposturi;

2. inspecția sanitară curentă a cazarmii (conform *schemei 1.2*).

Deprinderi practice:

– să examineze proiectul cazarmii (a inspecta cazarma);

– să determine și să aprecieze condițiile habituale în adăpost;

– să poată determina și aprecia modificările funcționale și capacitatea de muncă a persoanelor care se află în adăpost.

Schema 1.1

Expertiza proiectelor cazărmii

1. Denumirea obiectului.
2. Examinarea teritoriului din jurul cazărmii: relieful, solul, rezervoarele de apă, plantațiile verzi, starea drumurilor, sursele posibile de impurificare a solului, apei, aerului, depărtarea surselor de la blocurile cazărmii, roza vânturilor.
3. Orientarea blocurilor cazărmii.
4. Numărul de etaje ale blocurilor, materialele din care sunt construiți pereții blocurilor, acoperișul.
5. Încăperile principale și auxiliare.
6. Suprafața și volumul de aer pentru o persoană în dormitor.
7. Ventilația naturală: numărul de ferestre (oberlihturi), raportul dintre suprafața lor și a podelei.
8. Ventilația artificială: sistemul de ventilație.
9. Încălzirea: sistemul de încălzire.
10. Iluminatul natural: coeficientul de luminozitate, coeficientul de adâncire.
11. Sistemul de aprovizionare cu apă și canalizația: numărul militarilor care se folosesc de un robinet, de un loc în WC, pisoar, de o cadă de spălat picioarele, de un duș.
12. Uscătoria.
13. Camera de deservire.
14. Concluzii la expertiza proiectului.
15. Propuneri privind ameliorarea proiectului cazărmii.

Schema 1.2

Supravegherea sanitaro-igienică curentă a cazărmii

Controlul sanitaro-igienic al condițiilor de dislocare a ostașilor în cazărmi trebuie să se desfășureze începând cu studierea pașaportului tehnic și proiectului cazărmii. Ele se află la șeful serviciului de exploatare a spațiului locativ al unității militare.

1. Denumirea obiectului.
2. Locul amplasării în perimetrul orașelului militar, zona teritoriului, amenajarea și înverzirea lui.

3. Imaginea exterioară: numărul de etaje, materialul de construcție, acoperișul, starea tehnică a sistemelor de colectare și evacuare a apelor atmosferice, prezența și starea mijloacelor de curățare a încălțăminteii.

4. Aprecierea igienică a încăperilor principale și auxiliare ale cazărzii. Corespunderea lor statutului.

5. Starea pereților, tavanului, podelelor, acoperirea pereților în încăperile auxiliare, prezența sau lipsa umezelii, mucegaiului, mirosului neplăcut etc.

6. Suprafața și volumul de aer în dormitorul cazărzii, ce îi revin unei persoane.

7. Ventilația naturală, numărul de ferestruici, modul și regimul de aerisire.

8. Ventilația artificială (pentru încăperile ce necesită în mod obligatoriu ventilație artificială).

Sistemul, locul amplasării mecanismelor de aspirație. Regimul de lucru. Volumul real de ventilație. Multiplul schimbului de aer în diferite încăperi. Eficacitatea ventilației.

9. Sistemul de încălzire. Tipul, temperatura caloriferelor, decalajul temperaturii pe orizontală și verticală. Controlul obligator al prezenței termometrului în dormitor. Umiditatea și viteza mișcării aerului se determină o singură dată, în centrul încăperii, la înălțimea de 1,5 m.

10. Iluminatul natural: coeficientul de luminozitate, coeficientul de adâncire, unghiul de incidență, unghiul de deschidere, coeficientul de iluminare naturală (CIN). Se admite numai determinarea CIN.

11. Iluminatul artificial: tipul corpurilor de iluminat, corectitudinea amplasării lor, luxmetria, iluminatul după coeficientul „e”, metoda „Watt”.

12. Regimul sonor. (Se determină în dormitoare și în clasele de instruire.) Se determină în 3 puncte, la o distanță de 1,2 m de la perețele-ecran.

Dacă sursa de zgomot se află în încăpere, ferestrele trebuie să fie închise, iar dacă ea se află în afara încăperii – ferestrele se deschid.

13. Aprovizionarea cu apă. Sistemul de aprovizionare. Prezența și funcționarea canalizației.

14. Blocul sanitar. Numărul total de robinete, căzi pentru spălatul picioarelor, numărul de locuri și numărul de persoane la o unitate.

15. Sala pentru autodeservire. Asigurarea cu minimumul necesar pentru reparația încălțămintei și îmbrăcămintei, pentru îndeplinirea cerințelor igienei personale.

16. Uscătorii pentru îmbrăcăminte și încălțămintă: eficiența, temperatura de lucru, influența aerului din uscătorii asupra calității aerului încăperilor alăturate.

17. Mobilierul cazărzii și asigurarea ostașilor.

18. Modul de păstrare a locurilor de serviciu și a celor personale.

19. Controlul eficienței regimului sanitar în încăperi. Se determină oxidabilitatea aerului, impurificarea cu praf și microorganisme.

20. Concluzii.

21. Recomandații.

Schema 1.3

Aprecierea condițiilor habituale în adăpost și impactul lor asupra militarilor

Indicii	Până a fi populat	După ce a fost populat
Microclimatul și componența chimică a aerului 1. Temperatura aerului (°C). 2. Umiditatea absolută și cea relativă (mm Hg, %). 3. Viteza mișcării aerului (m/s). 4. Presiunea atmosferică (mm Hg). 5. CO ₂ (mg/m ³) (după Prohorov). Modificări funcționale 1. Temperatura corpului (°C). 2. Frecvența pulsului (băt./min.). 3. Frecvența respirației pe min. 4. Tensiunea arterială (mm Hg). 5. Presiunea pulsului (mm Hg). 6. Perioada latentă a reacției video-motorii (m/s). 7. Perioada latentă a reacției acustico-motorii (m/s). 8. Memoria operativă (%). 9. Concentrația atenției (s). 10. Tremometria: numărul de atingeri într-o secundă.		

Volumul investigațiilor sanitaro-igienice necesare pentru a determina condițiile de dislocare a militarilor, metodele și periodicitatea lor sunt stabilite de „Nomenclatorul investigațiilor sanitaro-igienice și sanitaro-bacteriologice obligatorii pentru unitățile și instituțiile militare, laboratoarele sanitaro-epidemiologice și centrul medicină preventivă ale Armatei naționale” (anexa 2).

ASIGURAREA SANITARO-IGIENICĂ A TRUPELOR

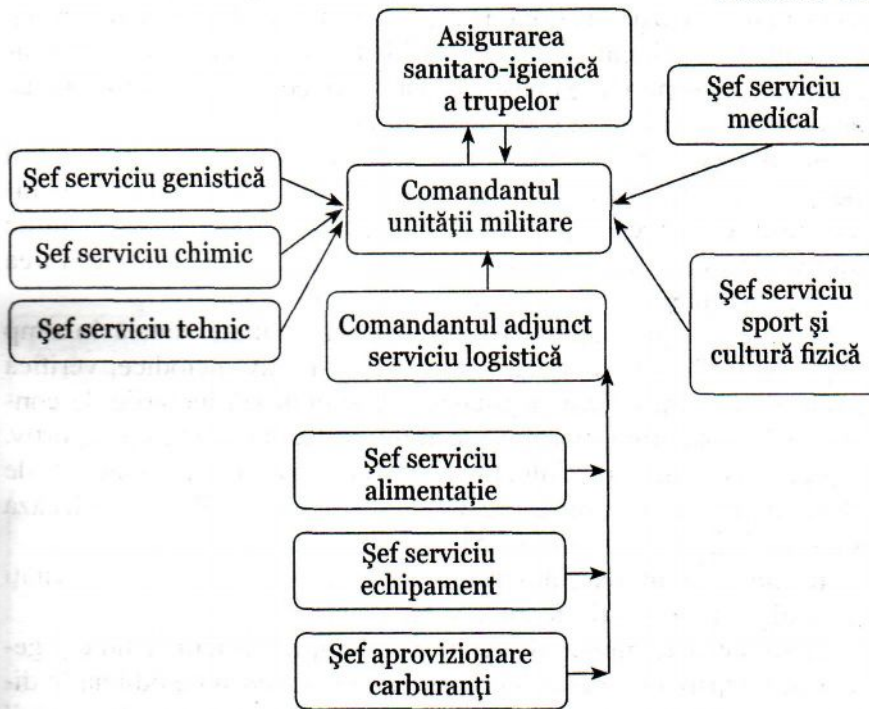
Asigurarea sanitaro-igienică a trupelor include o complexitate de măsuri profilactice, ce au ca scop menținerea sănătății și capacității de luptă a efectivului militar. Condițiile igienice sunt asigurate de mai multe servicii militare, dar responsabil de toate acestea, conform statutului Armatei Naționale a Republicii Moldova, este comandantul unității.

Comandantul unității militare trebuie să aibă grijă de respectarea securității, protecția efectivului militar de acțiunea armamentului de distrugere în masă, să verifice respectarea condițiilor de exploatare a echipamentului și dotațiilor tehnice ale unității.

Concomitent cu comandantul unității, în asigurarea sanitaro-igienică sunt implicați și adjuncții comandantului în probleme de logistică, de asigurare tehnică, șefii serviciilor medical, genetică, chimic. În condiții de pace, în activitatea asigurării medicale a unității este antrenat și șeful serviciului sport și cultură fizică (*schema 1.4*).

De asigurarea sanitaro-igienică a unității militare sunt responsabili concomitent anumiți specialiști și anumite servicii. Funcțiile acestor specialiști sunt specificate în „Regulamentul serviciului interior al Forțelor Armate ale Republicii Moldova”, aprobat prin Decretul Președintelui nr. 322 din 06.10.1995. Funcțiile serviciului medical sunt prezentate în anexa nr. 3. Comandantul adjunct serviciu logistică e obligat să asigure aprovizionarea subunităților militare cu utilajele necesare, cu alimente și apă calitativă. El e responsabil și de starea clădirilor unității, de reparațiile curente și capitale, de utilajele, echipamentul și teritoriul unității militare. În aceste activități el este ajutat de șefii serviciilor alimentație și aprovizionare cu carburanți.

Schema 1.4

Șeful serviciului echipament e obligat să asigure efectivul militar cu echipament, încălțăminte, lenjerie, ploști pentru apă etc. Tot el trebuie să amenajeze încăperile de uz social cu cele necesare (utilaje de frizerie, îngrijire a încălțăminte), să organizeze îmbăierea efectivului militar (săptămânal), schimbul lenjeriei de corp și al celei de pat, al șervetelor, ciorapilor, să asigure ostașii cu săpun și detergenți conform normativelor.

Șeful responsabil de aprovizionarea cu carburanți controlează respectarea tehnicii securității în timpul lucrului cu carburanți, lubrifianți și lichide tehnice.

Comandantul adjunct responsabil de asigurarea tehnică e obligat să controleze sistematic respectarea de către ostași a condițiilor de asistență tehnică, reparații și exploatare a mașinilor blindate și a tehnicii de transport, respectarea tehnicii securității în timpul lucrului.

Serviciul genistică participă la asigurarea sanitaro-igienică a oștirilor în două cazuri: la organizarea aprovizionării cu apă în condiții de campanie, aici aplicându-se dotațiile tehnice speciale de dobândire, tratare, transportare și păstrare a apei; la edificarea și întreținerea locuințelor de campanie și a adăposturilor.

Șeful serviciului chimic al unității asigură securitatea instruirii speciale a efectivului militar. În timp de război, șeful serviciului chimic desfășoară recunoașterea și identificarea armamentului chimic sau nuclear, organizează dezinfecția, dezintoxicarea și dezactivarea tehnicii, echipamentului, anumitor porțiuni de teren.

Șeful serviciului sport și cultură fizică (unitate statală în timp de pace) desfășoară activități sportive, instructiv-metodice, verifică gradul de pregătire fizică a ostașilor, coordonează lucrările de construcție la instalațiile sportive, păstrarea și starea inventarului sportiv. Împreună cu șeful serviciului medical elaborează măsuri și metode de educație fizică și de sporire a rezistenței fizice a ostașilor, organizează competiții sportive (*schema 1.5*).

În fond, asigurarea sanitaro-igienică a trupelor necesită activități medicale, administrativ-tehnice și financiare.

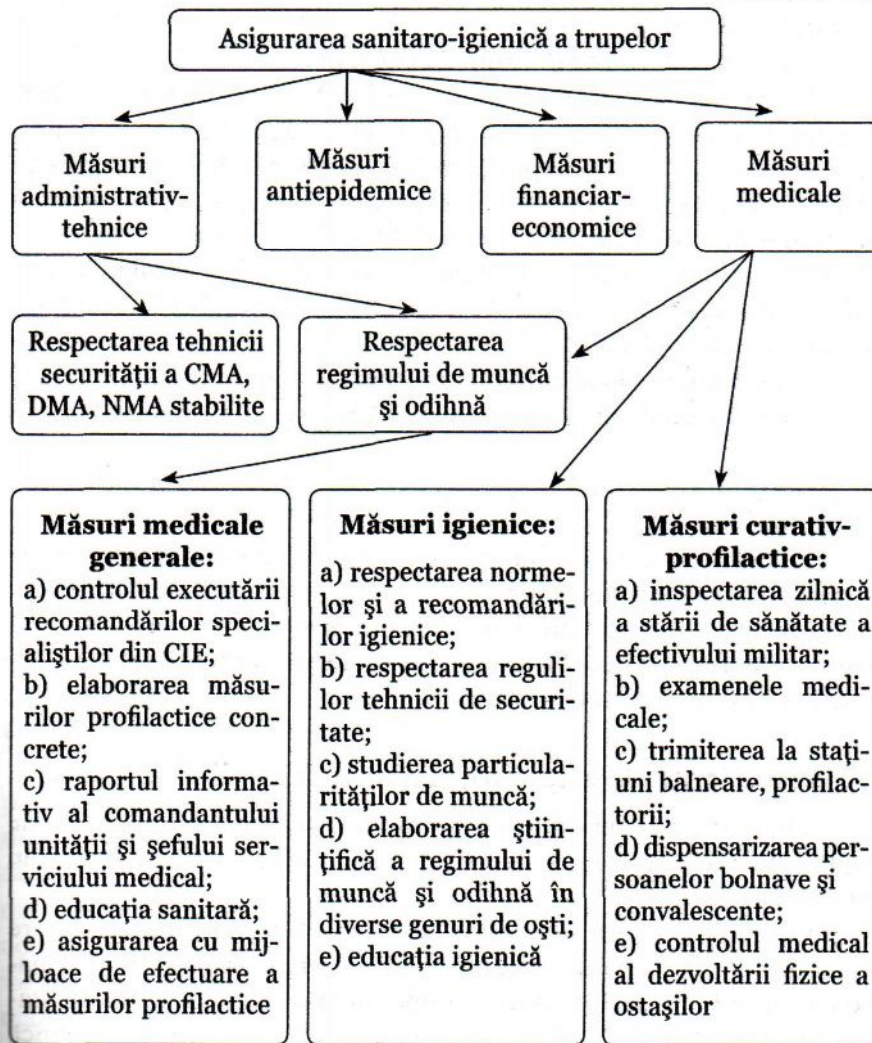
Activitatea administrativ-tehnică a unității, serviciile tehnic și genistică, inclusiv organizarea procesului de muncă și de odihnă în diferite subunități, respectarea regulilor, normelor igienice ale tehnicii de securitate sunt în subordonarea comandantului unității. Măsurile financiar-economice asigură, din punct de vedere material, activitățile administrativ-tehnice și medicale, care sunt realizate de șefii serviciilor logistică și finanțe.

Măsurile medicale profilactice includ măsuri igienice, antiepidemice și curativ-profilactice, o mare responsabilitate revenindu-le observărilor sanitare, controlului respectării de către persoanele în funcție a asigurării igienice în unitate.

Măsurile de asigurare igienică în condiții de pace sau de război (educația igienică, supravegherea sanitară, asigurarea materială a activităților profilactice) se realizează în cazuri concrete, în funcție de genul trupelor, de caracterul luptelor (ofensivă, defensivă), de particularitățile zonei de luptă, de organizarea serviciilor logistică și medical etc.

Schema 1.5

În asigurarea igienică a trupelor o mare importanță are tipul de activitate a trupelor – instruirea militară, luptele etc.

În condiții de război, activitățile medicale de asigurare igienică a trupelor militare prevăd:

- recunoașterea sanitaro-epidemiologică a raionului de dislocare a trupelor, a surselor de apă;
  - asigurarea medicală a trupelor în deplasare;
  - asigurarea medicală a efectivului militar, asigurare ce constă în controlul respectării condițiilor igienice în timpul activităților profesionale, în special în timpul lucrului cu substanțele chimice toxice și agresive, cu sursele de radiații ionizante sau neionizante; controlul calității mijloacelor de protecție individuală;
  - asigurarea dislocării trupelor în condiții de campanie, controlul serviciului de baie și spălătorie; controlul respectării igienei individuale și celei colective;
  - controlul medical al alimentației efectivului militar;
  - asigurarea medicală a aprovizionării cu apă în condiții de campanie;
  - expertiza sanitară a apei, alimentelor și a altor obiective ale mediului;
  - controlul calității epurării câmpurilor de luptă (înhumarea celor decedați), controlul asupra lichidării focarelor de atac în masă.
- În subunități (batalion, companie), asigurarea igienică a efectivului militar este controlată de felcerul superior al batalionului și de instructorul sanitar al companiei.

Particularitățile asigurării igienice în condiții de luptă

Asigurarea igienică a trupelor militare depinde de condițiile de luptă (ofensivă, defensivă, marș), aici activitățile medicale având un caracter concret.

În timpul marșului și luptelor de ofensivă, măsurile de asigurare igienică sunt aproape identice, trupele aflându-se în mișcare permanentă. În astfel de cazuri, o mare importanță au recunoașterea sanitaro-epidemiologică a localității, a apei, controlul condițiilor de muncă și odihnă ale efectivului militar.

Asigurarea igienică a trupelor în ofensivă va fi planificată în felul următor. Șeful serviciului medical al unității ia cunoștință de ordinul comandantului referitor la ofensivă, studiază pe hartă traseul ofensivei, stabilește localitatea, condițiile climaterice și timpul. Dacă e

necesar, șeful serviciului medical solicită instanțelor superioare date suplimentare. În funcție de situație, șeful serviciului medical trasează măsurile igienice necesare, coordonându-le cu instanțele de rigoare – comandantul adjunct serviciu logistică, șefii serviciilor genistică, chimic. Problemele speciale sunt concordate cu șeful serviciului medical al campaniei sau brigăzii, tot lui prezentându-i-se lista materialelor necesare.

În timpul întocmirii planului de asigurare medicală a luptelor de ofensivă sau marș, șeful serviciului medical va pune pe prim-plan problemele de asigurare igienică a unității militare. Astfel, compartimentul „Asigurarea medicală în stadiul de pregătire” trebuie să includă activități de recunoaștere sanitară și epidemiologică a raionului de dislocare, de apreciere a calității rezervelor de apă, probleme legate de educația sanitară a ostașilor.

Planul activităților „Asigurări medicale în lupta de ofensivă” va include recunoașterea permanentă (topografică, antiepidemică, sanitară etc.) a localității de dislocare, controlul igienic al organizării alimentației în batalioane (funcția punctului alimentar al batalionului) și în timpul transportării alimentelor la punctele de destinație. Acest plan va conține de asemenea activități de control al aprovizionării subunităților cu apă, de control al cazării, respectării igienei individuale de către efectivul militar.

În condițiile de defensivă, problemele de asigurare igienică a trupelor – controlul alimentației și aprovizionării cu apă, cazării, condițiilor de muncă și odihnă – au un caracter deosebit. Deoarece în defensivă se creează condiții dificile de menținere a ordinii pe terenul de dislocare, șeful serviciului medical va trebui să atenționeze comandanții subunităților asupra respectării obligatorii a condițiilor sanitare optime în fortificațiile generale sau speciale (puncte de comandă, de amplasare a centrului de transmisiuni ș.a.). În astfel de condiții, în instalațiile de fortificare se va menține curățenia, se va organiza colectarea și îndepărtarea deșeurilor și reziduurilor, combaterea rozătoarelor, toate acestea contribuind la menținerea sănătății și capacității de luptă a efectivului militar. O importanță igienică majoră au colectarea și păstrarea rezervelor necesare de apă.

675521

UNIVERSITATEA DE STAT
DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
"NICOLAE TESTEMIȚEANU"

Educația igienică

Educația igienică în timp de război are o importanță deosebită, deoarece respectarea igienei individuale diminuează acțiunea factorilor nefavorabili asupra organismului, menține sănătatea și capacitatea de luptă a ostașilor.

Educația igienică include o complexitate de deprinderi sănătoase, deprinderi bazate pe respectarea igienei individuale și a celei colective: călirea organismului, folosirea corectă a mijloacelor de protecție individuală sau colectivă. Conform acestor exigențe, șeful serviciului medical îi instruieste pe subalterni – specialiști în modalitatea și formele educației igienice a efectivului militar.

Toate persoanele cu funcție vor controla sistematic și vor explica permanent necesitatea respectării de către fiecare ostaș a igienei individuale și a celei colective, conform Regulamentului serviciului intern al Armatei Naționale a Republicii Moldova.

Regulile igienei individuale: spălătul obligatoriu dimineața, fricțiuni ale părții superioare a corpului cu apă rece, spălătul pe mâini înainte de masă și după vizitarea closetului, spălătul pe dinți înainte de somn, îmbăierea la timp și schimbarea lenjeriei de corp și de pat, menținerea în ordine a munițiilor, încălțăminte și așternutului.

Regulamentul serviciului intern al Armatei Naționale a Republicii Moldova include respectarea de către ostași a regulilor de igienă colectivă – menținerea curățeniei în dormitoare, WC-uri, pe terenurile cazărnilor, aerisirea regulată a încăperilor, folosirea batistelor în timpul strănutului sau tusei. Ostașii vor fuma numai în fumoare speciale. Spălătul rufelor și echipamentelor se va face în mod centralizat la spălătoriile unității militare sau în încăperi rezervate special pentru acest scop. Fiecare ostaș va avea grijă de sănătatea proprie. În caz de dereglare a acesteia, el va cere permisiunea șefilor de a se adresa la punctul medical al unității.

La măsurile de igienă colectivă se referă păstrarea intactă a mediului ambiant, crearea și menținerea unui microclimat psihologic normal în colectivitate.

Observarea sanitară în unitățile militare

Observarea sanitară în unitățile militare constau dintr-o complexitate de măsuri igienice și antiepidemice ce au ca scop menținerea și întărirea sănătății efectivului militar. Acestea se realizează prin efectuarea supravegherii sanitare permanente asupra factorilor de muncă și habituali, asupra stării mediului ambiant.

Supravegherea sanitară se realizează prin două modalități: supravegherea sanitară preventivă și supravegherea sanitară curentă.

Supravegherea sanitară preventivă, în special în condiții de luptă, include controlul respectării normativelor, regulamentelor sanitare și antiepidemice în timpul lucrărilor genistice de apărare, de logistică și de fortificații (responsabil – medicul-șef al unității).

În ceea ce privește supravegherea sanitară curentă, șeful serviciului medical are următoarele obligații:

- să organizeze controlul medical asupra instrucțiilor militare (generale sau speciale), controlul asupra respectării regulilor igienice în timpul lucrului cu tehnica militară, cu substanțe toxice sau agresive, cu obiective militare speciale;

- să efectueze controlul medical asupra gradului de pregătire fizică a efectivului militar, controlul competițiilor sportive; de comun cu șeful serviciului sport și cultură fizică, să elaboreze măsuri de fortificare a sănătății și rezistenței organismului ostașilor și ofițerilor;

- să participe la stabilirea regimului alimentar, să controleze organizarea alimentației, calitatea produselor alimentare și a bucatelor finite;

- să prezinte comandantului unității lista persoanelor suferinde de afecțiuni gastrointestinale, să le prescrie acestora alimentație dietetică;

- de comun cu șeful serviciului logistică, să controleze aprovizionarea unității militare cu apă, calitatea acesteia. În timpul campaniilor militare, șeful serviciului medical împreună cu șeful serviciul genistică planifică consumul de apă, alege metodele de dezinfecție a apei;

- să controleze starea sanitară a raionului de dislocare a unității, starea sanitară a încăperilor și serviciilor din unitate;

– să controleze serviciul de îmbăiere și spălare a rufelor, de respectare a igienei individuale.

Șeful serviciului medical realizează controlul sanitar numai în baza normelor, recomandărilor și regulamentelor sanitare, toate aceste norme fiind aprobate prin ordinul Ministerului Apărării nr. 98 din 31.05.2001.

Respectarea acestor norme e obligatorie pentru toate unitățile și instituțiile ministerului de resort, normativele, instrucțiunile având statut reglementar.

În timpul exercitării funcțiilor de asigurare igienică a trupelor, medicul militar aplică regulamente, instrucțiuni, îndrumări speciale. Unele date referitoare la serviciile adiacente le poate primi de la comandament, de la șeful serviciului logistică sau de la șefii serviciilor specializate, folosind actele normative ale acestor servicii.

Dacă realizarea programelor de asigurare igienică necesită anumite resurse materiale și financiare, șeful serviciului militar al unității prezintă comandamentului un raport în care indică toate cele necesare, argumentându-le cu instrucțiunile și normativele de rigoare. În baza raportului medicului-șef, comandantul unității ordonă serviciilor și persoanelor respective ca într-un anumit termen să asigure măsurile profilactice necesare. Executarea ordinului va fi controlată de către comandament, medicul-șef raportându-i comandantului unității despre rezultatele obținute.

Medicul-șef va informa comandantul despre încălcările de ordin sanitaro-igienic și antiepidemic și va cere de la acesta să ia măsuri de redresare a situației și de pedepsire a persoanelor implicate în aceste încălcări.

În cazuri complicate, șeful serviciului medical al unității militare poate să se adreseze instanțelor medicale superioare.

La asigurarea igienică a unității militare participă forțe și mijloace atât medicale, cât și ale altor subdiviziuni.

Forțele și mijloacele serviciilor chimic și medical ale unităților medicale, aplicate în asigurarea igienică a trupelor Armatei Naționale

Pentru efectuarea cercetării chimice, în unitățile militare sunt prevăzute aparatele ВПХР (войсковой прибор химической разведки) și ППХР (полевой прибор химической разведки). Numărul aparatelor depinde de numărul efectivelor (companie, batalion, brigadă).

Pentru protecția antichimică individuală a efectivului în termen sunt utilizate completele de protecție ОЗК, iar pentru ofițeri – completul de protecție Л1 și măștile antigaz (de diferite tipuri).

Pentru efectuarea cercetării radioactive sunt utilizate aparatele ДП-5 (pentru determinarea fonului radioactiv) și ИД-1 (pentru determinarea dozei absorbite).

Pentru tratarea sanitară și îmbăierea efectivului, unitățile mari și unitățile AN au în dotare instalații de dezinfecție-duș (GAZ-66, DDA-66), remorci de dezinfecție-duș (DDP-2), iar pentru efectuarea dezinfecției suprafețelor – automaxuri și hidropulturi.

Pentru efectuarea tratării sanitare a personalului, centrul medicină preventivă este dotat cu instalații dezinfecție-duș (GAZ-66, DDA-66 și ZIL 131 DDA-3), iar pentru efectuarea investigațiilor de laborator (bacteriologice și sanitaro-igienice, cercetării chimice și radiologice) în condiții de câmp – cu instalația LPM pe baza șasiu ZIL-131.

Problemele de asigurare igienică sunt soluționate de întregul personal medical al unității – de la instructorii sanitari până la șeful serviciului medical.

Șeful serviciului medical trebuie să cunoască necesitățile în forțe și mijloace ale unității pentru asigurarea igienică în timpul marșului, luptelor sau în alte activități. În caz de necesitate, el apelează la șeful medical al brigăzii (diviziei).

Forțele serviciilor medicale ale unităților pot fi întărite de către specialiștii și mijloacele medicale ale detașamentelor de medicină profilactică – laboratoarele medicale de campanie, pentru investigații radiologice, sanitaro-chimice, sanitaro-bacteriologice, sanitaro-toxicologice ale obiectivelor mediului ambiant.

Fig. 1.1. Aspectul laboratorului medical de campanie

Pentru investigațiile igienice, probele din mediul ambiant se recoltează cu dispozitive speciale, apoi acestea sunt transportate la laborator cu ajutorul containerelor termoizolate.

Asigurarea igienică a ostașilor include asigurarea la timp a ostașilor cu preparate de dezinfecție a rezervelor individuale de apă, cu preparate de protecție actinică, iar în caz de necesitate – cu stimulatori biologici (preparate anabolice).

La asigurarea igienică a trupelor participă și serviciile nemedicale – serviciile genetică, chimic, de alimentare. Aceste subdiviziuni au specialiști și sunt dotate cu toate cele necesare pentru organizarea alimentației, aprovizionării cu apă, cazării în condiții de campanie, cu dozimetre pentru stabilirea nivelului de poluare actinică a mediului și a dozelor de radiație.

La mijloacele nemedicale de asigurare igienică se referă și dotarea ostașilor cu mijloace de protecție individuală, controlul aplicării corecte a acestor mijloace revenindu-i serviciului medical.

Din toate cele expuse mai sus putem conchide că asigurarea igienică a trupelor, întărirea sănătății și capacității de luptă a fiecărui ostaș se pot realiza doar prin colaborarea tuturor subdiviziunilor unității, prin îndeplinirea corectă și rapidă a funcțiilor de către fiecare specialist.

IGIENA SPAȚIILOR LOCUITE DE MILITARI

Omul își petrece cea mai mare parte a vieții în diferite spații locative, progresând și desăvârșindu-se ca personalitate, restabilindu-și

funcțiile după solicitările din procesul muncii. Asigurarea mediului optim al încăperilor închise necesită respectarea cerințelor igienice, acestea din urmă având ca scop neutralizarea efectelor negative ale mediului ambiant, aflarea efectivului militar în condiții optime pentru recuperarea capacității de muncă. Acest obiectiv se realizează prin diferite procedee de sistematizare și cu diverse mijloace tehnice. Construcția blocurilor, calitatea și proprietățile materialelor de construcție, amenajarea tehnico-sanitară și condițiile de exploatare a lor capătă o importanță igienică, influențând asupra sănătății populației.

Se știe că morbiditatea locatarilor depinde de calitatea încăperilor de locuit. Locuințele insalubre, întunecoase și umede favorizează apariția și răspândirea multor boli.

Bazându-se pe propria experiență, medicii militari au constatat o legătură între morbiditatea generală sporită în rândul militarilor și cazărțile prost amenajate, întunecoase, supraaglomerate.

Spațiile locative pentru efectivele trupelor pot fi permanente, staționare (cazărțile) și temporare – în condiții de campanie. Pentru un timp mai îndelungat militarii sunt încartiruiți în cazărmi, ce reprezintă niște blocuri cu destinație specială. Cerințele igienice la dislocarea efectivului în cazărmi sunt reglementate de Ordinul Ministerului Apărării al RM nr. 98 din 31.05.2001.

La construcția acestor blocuri se ține cont de condițiile climatice ale regiunii de dislocare a unităților, de specialitatea militară. În acest scop pot fi construite cazărmi, orașele militare.

Încartiruirea militarilor în condiții de campanie constituie instalarea temporară a unităților militare în diferite adăposturi. Adăposturile pot fi folosite atât în timp de pace, cât și în timp de război.

Scopul principal în asigurarea sanitaro-igienică la încartiruirea oștirilor este crearea condițiilor favorabile de odihnă și restabilire a capacității de luptă a militarilor.

Cazarea militarilor în cazărmi

Cazarma este un complex de blocuri și construcții amplasate pe un teren anumit, destinat cazării și instruirii militarilor.

Teritoriul cazărmii poate fi repartizat, după destinație, în mai multe zone funcționale: zona cu dormitoare, birouri și săli de instruire teoretică, zona tehnicii de luptă, zona de gospodărie, zona depozitelor și zona de instruire fizică cu bază sportivă (J. Petrușca și coaut.).

Terenul pe care este construită cazarma trebuie să fie neinundabil, însoțit, uscat, puțin înclinat (pentru scurgerea apelor meteorice). Apele subterane vor fi cu 0,5–1 m mai adânci decât baza fundației.

Zona cu birouri și săli de instruire teoretică este zona principală de amplasare a comandamentului (statul major). Aici vor fi blocurile destinate pregătirii de luptă, dormitoarele, platourile de adunare și corpul de gardă.

Zona tehnică are remize cu tehnica de luptă.

Zona de gospodărie este alcătuită din blocul alimentar și magazia de alimente. Zona de gospodărie și cea tehnică de luptă trebuie să fie amplasate în apropierea zonei principale cu care comunică direct. Într-un sector aparte, în apropierea zonei de gospodărie, este amplasat punctul medical care deservește personalul celor trei zone.

Zona depozitelor este amplasată în partea mai îndepărtată a terenului cazărmii, are acces separat; acolo sunt repartizate tot felul de depozite necesare pentru activitatea unității militare.

Zona de instruire și terenul sportiv ocupă cea mai mare suprafață a teritoriului cazărmii.

Suprafața teritoriului cazărmii ocupată de blocuri trebuie să constituie circa 15–20%, cealaltă suprafață este destinată zonelor respective, precum și spațiilor verzi.

Blocul cazărmii propriu-zise, în care militarii dorm și își petrec timpul liber, trebuie amplasat astfel, încât să asigure o bună legătură între toate încăperile și o circulație simplă. Acest bloc trebuie să aibă un hol care ar uni diferite încăperi, iar în unele cazuri în hol se pot instala cuiere pentru mantale. Holul trebuie să aibă intrări în dormitoare, în sălile de pregătire, în cancelarie, în încăperile pentru curățarea armamentului, încălțăminte, în spălătorie.

Normele igienice și cerințele față de cazarea militarilor în cazărmi sunt prezentate în *tabelul 1.1.*

Tabelul 1.1**Cerințele igienice privind dislocarea efectivului în cazărmi**

Denumirea încăperilor	Num. de pers.	Suprafața (m²)	Notă
Dormitoarele pentru soldați și cursanți	La 1 persoană	2,5–4,0 (pentru cursanți – 3,3)	Volumul de aer ce revine la o persoană – nu mai mic de 12 m ³ . Dislocarea în 2 nivele – numai dacă înălțimea camerei nu este mai mică de 3,3 m.
Camera pentru păstrarea bunurilor materiale ale companiei		0,15–0,2	
Spălătoria		0,3–0,4	Un robinet la 5–7 persoane și cel puțin 2 căzi de picioare cu apă curgătoare. Se amenajează un loc pentru spălatul îmbrăcăminte.
Veceul		0,25–0,35	Un scaun și un pisoar la 10–12 persoane.
Camera deservirii sociale		0,2	
Uscătoria		0,15–0,18	Temperatura de uscare – nu mai înaltă de 40°C pentru încălțăminte și 60°C pentru haine (lână).
Camera pentru inventarul de dereticare	Încăpere	1,5	
Camera de duș			O sită de duș la 15–20 de oameni.

Temperatura în dormitoare trebuie să fie de 18°C, umiditatea relativă a aerului – de 50–60% (se permite și de 40–70%).

Dormitoarele – încăperile principale – trebuie amplasate în proeminențele clădirii, astfel încât să ocupe toată lățimea blocului, să aibă iluminare naturală prin ferestre din ambele părți. Încăperile-dormitoare sunt prevăzute cu câte 2,5–4 m² și un volum de aer de 12 m³ pentru fiecare militar. În asemenea condiții, un multiplu al schimbului de aer egal cu 2 va asigura o calitate bună a aerului din dormitor. Paturile sunt așezate la o distanță de 0,5–1 m de la pereții exteriori; fiecare 2 paturi trebuie să aibă o noptieră. Între rândurile de paturi trebuie lăsat un spațiu de trecere.

În spălătorie trebuie să fie instalat câte un robinet pentru 5–7 persoane și cel puțin 2 căzi pentru picioare, cu apă curgătoare, în WC trebuie să fie instalat câte un scaun și un pisoar la 10–12 persoane. Closetele de afară se instalează pe gropi betonate, la o distanță nu mai mică de 75 m de la dormitoare, cantine. Pentru fiecare 25 persoane se prevede un loc de closet și 0,5 m de pisoar.

Fiecărui militar i se pune la dispoziție un pat individual, un set de lenjerie de pat, plapumă, saltea, o pernă și 2 șervete. Patul se aranjează după somnul de noapte, după înviore, dar înainte de dereticarea încăperii. Pe noapte, îmbrăcămintea de zi și cureaua se așază cu grijă pe scaun, iar încălțăminte se pune la picioare, sub pat. Îmbrăcămintea specială se păstrează în dulapuri în afara dormitoarelor, iar cea curată, de sărbători, se păstrează în depozitele pentru obiectele personale ale militarilor.

Dereticarea generală în încăperile cazărzii se efectuează o dată pe săptămână.

Serviciul medical al unităților militare trebuie să controleze respectarea normelor igienice de cazare a militarilor, menținerea curățeniei în încăperile cazărzii și pe teritoriul respectiv.

Problemele igienice necesare pentru menținerea curățeniei, bunăstării sănătății militarilor, care o bună parte din activitatea lor zilnică și-o desfășoară în încăperile cazărzii, sunt: ventilația, iluminatul, purificarea aerului și încălzirea încăperilor, precum și asanarea terenului cazărzii.

Iluminatul încăperilor

Iluminatul suficient al încăperilor, atât cel natural, cât și cel artificial, este una din principalele cerințe igienice. Iluminatul rațional al încăperilor menține funcția vizuală, ridică tonusul general și capacitatea de muncă, influențează favorabil asupra stărilor psihică și fizică ale omului.

Pe parcursul a sute și mii de ani, ochiul omului a evoluat în condiții de iluminare naturală, la care s-a și adaptat cu timpul. S-a constatat că activitatea vizuală a ochiului decurge cel mai normal în cazul luminii albe și celei galbene.

Iluminatul natural al încăperilor în mare măsură depinde de orientarea lor, de suprafața geamurilor, de distanța dintre ele etc.

Pentru realizarea condițiilor bune de iluminare naturală suprafața ferestrelor trebuie să corespundă suprafeței încăperilor. Astfel, cea mai răspândită metodă de apreciere a gradului de iluminare naturală a încăperilor este cea geometrică, prin care se determină coeficientul de luminozitate, adică raportul dintre suprafața vitrală a ferestrelor și suprafața podelei. Gradul de iluminare este direct proporțional cu mărirea coeficientului de luminozitate. Pentru încăperile de locuit acest coeficient trebuie să fie de cel puțin $1/6-1/8$, pentru încăperile de instruire – $1/5-1/6$, pentru coridoare, locuri de trecere – $1/10-1/12$.

Coeficientul de iluminare naturală (CIN) trebuie să fie nu mai mic de 0,5%, în încăperile auxiliare, în încăperile de studii, de curățare a armelor, în cancelarie – nu mai mic de 1,5%. Unghiul de incidență – 27° , unghiul de deschidere – 5° .

În anumite condiții, când iluminarea naturală este insuficientă, se folosește iluminatul artificial.

Odată cu creșterea gradului de iluminare, ochii obolesc mai puțin, sporește vitalitatea. Iluminarea încăperii sau a locului de lucru trebuie să fie uniformă, să nu formeze umbre. Nu se recomandă ca în câmpul vizual al omului să se afle surse puternice de lumină.

Pe timp de noapte, în dormitoare, holuri, pe scări se folosește iluminarea de serviciu.

Tabelul 1.2

Normele de consum al energiei electrice pentru iluminarea interioară a încăperilor cazărmii

Încăperile	Puterea specifică stabilită a lămpii, w/m ²		Consumul anual la 1m ² , kw/h	
	Lămpi fluorescente	Lămpi incandescente	Lămpi fluorescente	Lămpi incandescente
Dormitoare	3,6 / 0,5	5,2 / 1,3	8,6 / 0,7	12,5 / 1,9
Camera de studii	17,2	27,0	20,5	32,1
Cancelaria	17,2	27,0	9,6	15,1
Camera pentru păstrarea armamentului	10,6	16,5	4,1	6,1
Depozitul pentru păstrarea obiectelor diviziunii militare și obiectelor personale ale militarilor	–	1,9	–	0,7
Camera de deservire	13,2	23,5	5,1	9,2
Spălătoria	6,8	13,8	4,4	9,0
Camera de duș	–	13,6	–	4,9
WC	6,2	9,6	14,9	23,0
Coridoare, scări	4,2 / 0,04	3,3 / 0,1	10,2 / 0,1	8,0 / 0,04

Notă. Prin fracție sunt indicate normele iluminării de serviciu.

Ventilația încăperilor cazărmii

Schimbul de aer organizat corect în clădiri este una din condițiile necesare de prevenire a poluării aerului din încăperi. Trebuie menționat faptul că în profilaxia infecțiilor aerogene schimbul de aer corect este mai eficient decât aplicarea mijloacelor chimice și fizice de distrugere a microorganismelor patogene. Este dovedită dependența morbidității de boli ale căilor respiratorii de impurificarea aerului din încăperi.

Schimbul de aer, adică înlocuirea aerului modificat cu aer din exterior, mai curat, se efectuează cu ajutorul diferitor sisteme și instalații.

În cazărmi pot fi folosite două sisteme de ventilație – naturală și artificială (mecanică), iar după organizare – ventilația locală și de schimb general. Instalațiile artificiale de ventilație pot fi de refulare și de aspirație.

Prin metoda de ventilație naturală schimbul de aer are loc în urma diferenței de temperaturi și datorită vântului. Totodată, ventilația naturală nu întotdeauna poate fi asigurată prin infiltrarea aerului în porii pereților, prin crăpăturile mici în ei, prin diferența temperaturilor aerului interior și exterior. În legătură cu aceasta, în geamuri se fac ferestruici și oberlihturi, care contribuie la intensificarea curentului de aer. Mai perfectă este instalația numită *oberliht*, care se deschide sub un unghi de 45° față de suprafața geamului și se află în partea de sus a acestuia. Prin oberliht aerul pătrunde în partea de sus și se amestecă cu aerul cald din încăperea, reducând posibilitatea răcirii oamenilor și permițând aerisirea încăperii timp îndelungat.

Pentru a spori ventilația, pot fi folosite instalații de intensificare a acesteia, asigurând multiplul necesar al schimbului de aer. Un astfel de sistem de ventilație este ventilația artificială.

Cerințele igienice privind instalațiile de ventilație artificială, inclusiv cele de condiționare a aerului, prevăd: asigurarea și menținerea împreună cu sistemele de încălzire a umidității și temperaturii de confort, înfăptuirea, pe cât e posibil, a circulației bune a aerului în încăperea, fără a mări viteza mișcării lui, fără a acumula diferite miro-suri, poluanți gazoși și vapori în aer. Acestea trebuie să funcționeze fără întreruperi, fără zgomot și trepidații.

Folosind sisteme mecanice, se poate asigura ventilația prin refulare, aspirație, refulare-aspirație.

Sistemele prin aspirație se instalează în bucătării, uscătorii, fumează, pentru a evacua vaporii de apă, produsele gazoase, fetide și fumul, generând o rarefiere ce determină aflulul spontan de aer curat din mediul ambiant. Indiferent de sistemul de aerisire, e necesar de a asigura un multiplu de schimb al aerului în diferite încăperi, în funcție de temperatura acestora.

Încălzirea încăperilor

În timpul rece al anului toate încăperile sunt încălzite. Încălzirea se realizează cu ajutorul unui sistem, alcătuit din generator de căldură, conductă și dispozitive de încălzire.

Când căldura se produce acolo unde se și consumă, astfel de sistem se numește local (cu sobe, curent, gaze). Sistemele cu încălzire locală au un șir de neajunsuri, de exemplu: neuniformitatea temperaturii aerului în încăperi în decurs de 24 de ore, temperatura relativ înaltă pe suprafața dispozitivelor de încălzire, ceea ce conduce la arderea prafului, iar ca urmare la înrăutățirea componenței chimice a aerului, impurificarea încăperilor cu combustibil, cenușă, fum etc. Reglarea procesului de transmitere a căldurii de pe suprafețele încălzite devine dificilă.

Sistemul de încălzire a încăperilor de la un generator central este mai avantajos: asigură în încăperi un regim uniform de căldură, exclude posibilitatea de poluare cu produse de ardere și combustibil, reglează temperatura în încăperi.

Totodată, trebuie de menționat că decalajul de temperatură în 24 de ore în încăperile destinate militarilor nu trebuie să depășească 3°C . Decalajele temperaturii pe orizontală trebuie să fie în limita de 3°C , iar pe verticală – de $2-2,5^{\circ}\text{C}$ la fiecare metru înălțime. Aceste limite vor fi posibile la o încălzire corectă, folosind instalații care nu viciază aerul cu produse de ardere incompletă. Cea mai eficientă este încălzirea centrală, când temperatura la suprafața radiatoarelor e de $40-45^{\circ}\text{C}$. La încălzirea cu sobe, temperatura acestora la suprafață nu trebuie să depășească $85-90^{\circ}\text{C}$. Trebuie să fie încălzite și încăperile pentru uscarea lenjeriei și hainelor.

Sunt prevăzute anumite limite de temperatură pentru fiecare tip de încăperi (tab. 1.3).

Tabelul 1.3**Temperatura interioară, multiplul de schimb al aerului în diferite încăperi**

Încăperile	Temperatura interioară, °C	Multiplul de schimb al aerului prin	
		refulare	aspirație
Dormitoare	18	–	1
Holuri	16–18	–	1
Săli de studii	16–18	–	1
Spălătorii	16–18	–	1
Camere pentru îngrijirea îmbrăcămintei	16	–	3
WC	18	–	50 m ³ pentru fiecare loc
Cantine	16	5	4

Asanarea cazărmii

Prin asanarea cazărmii se subînțelege colectarea, îndepărtarea și dezinfectarea reziduurilor lichide și solide. Evacuarea reziduurilor depinde de caracterul lor. Reziduurile lichide pot fi înlăturate pe două căi: evacuarea lor cu ajutorul mijloacelor de transport și centralizat – prin instalațiile de canalizare. Evacuarea reziduurilor cu ajutorul mijloacelor de transport include mai multe procese: 1) colectarea; 2) transportarea; 3) dezinfectarea și utilizarea lor.

Blocurile cazărmii trebuie să fie prevăzute neapărat cu WC-uri iluminate și calde. Ele trebuie construite în așa fel ca să excludă posibilitatea impurificării aerului, solului, apelor subterane. Cele mai potrivite, din punct de vedere igienic, sunt WC-urile cu apă curgătoare, însă construcția lor necesită prezența apeductelor și a instalațiilor de canalizare. În lipsa ultimelor se recomandă construirea closetelor cu rezervor subteran (groapă septică) într-o anexă a clădirii. Dejecțiile sunt evacuate prin țeava de scurgere în rezervor, fundul și pereții căruia sunt căptușiți cu material impermeabil, pentru a preveni impurificarea solului.

Se construiesc și latrine de curte cu gropi septice, la o distanță de 40–100 m de la blocurile-dormitoare. Volumul gropii septice se calculează, ținându-se cont de normele de acumulare a dejecțiilor (aproximativ 1,5l de fiecare persoană pe zi), de numărul militarilor și de frecvența evacuării ei. Latrinele trebuie să fie prevăzute pentru câteva persoane. Fiecare loc este separat prin pereți despărțitori cu înălțimea de cel mult 1,5 m, pentru a înlesni iluminarea, aerisirea și dereticarea lor. Găurile latrinelor sunt tăiate direct în podea. Pe vreme caldă dejecțiile se presoară cu clorură de var sau cu alte substanțe chimice insectifuge. Podeaua se spală cu o soluție de clorură de var (1%).

Încărcarea, descărcarea și curățarea transportului destinat evacuării reziduurilor trebuie să se facă ușor, iar conținutul cisternelor să nu se verse în timpul transportării dejecțiilor. Capacitatea mijloacelor de transport trebuie să corespundă cerințelor. Aceasta se poate calcula ușor, cunoscându-se normele de acumulare a dejecțiilor, numărul militarilor, numărul curselor posibile în decursul unei zile, precum și capacitatea vehiculelor (*tabelul 1.4*).

Tabelul 1.4

Normele privind transportarea deșeurilor și gunoiului

Pentru cine este stabilită	Transportarea pe an			
	Deșeuri lichide		Deșeuri solide	
	m ³	t	m ³	t
Unitatea militară: pentru un soldat, sergent, plutonier	3,25	3,25	0,73	0,2
Instituția militară de învățământ: pentru un cursant	3,25	3,25	0,73	0,2
Spitalul militar: pentru un pat de spital	3,25	3,25	0,7	0,23
Statul major: pentru un colaborator	1,5	1,5	0,5	0,1
Casa armatei din garnizoană, clubul unității militare: pentru un spectator	1,5	1,5	0,22	0,05
Baza de odihnă pentru copii: pentru un copil	1,5	1,5	0,67	0,2

Cel mai rațional mijloc de transport sunt autocisternele pneumatice de asanare, care aspiră dejecțiile din groapa septică.

Dejecțiile evacuate se dezinfectează prin câteva metode: 1) prin neutralizarea lor pe câmpuri, urmând să fie folosite la creșterea culturilor agricole; 2) prin îngroparea lor în brazde pe câmpuri.

Reziduurile solide de pe teritoriul cazărmii sunt arse sau transportate în afara localităților, în locuri speciale.

Cazărmile din localitățile mici pot avea canalizație proprie. Apele reziduale din cazărmile cu canalizație proprie se epurează mecanic și se dezinfectează.

Apele reziduale sunt dezinfectate cu clor lichid ori gazos sau cu clorură de var, doza necesară stabilindu-se experimental. Orientativ, pentru a dezinfecța 1 m³ de ape reziduale, se folosesc următoarele doze de clor activ: 50–60 g pentru apele reziduale neepurate, 25–30 g pentru cele din septic, 20–25 g după decantare.

Durata de contact a clorului cu lichidele reziduale e de cel puțin 30 minute.

AMPLASAREA TRUPELOR MILITARE ÎN CONDIȚII DE CAMPANIE

Organizarea amplasării trupelor militare în condiții de campanie începe cu recunoașterea raionului, localității destinate pentru cantonamentul efectivului militar. În acest scop, comandantul unității îi implică pe comandanții subunităților, comandantul adjunct serviciu logistică, șeful serviciului tehnic-ingineresc, șeful serviciului medical.

Comandantul adjunct serviciu logistică aprovizionează subunitățile cu materiale și cu echipamentul necesar pentru construcția temporară a încăperilor de locuit și de gospodărie și cu transport auto. Șeful serviciului tehnic-ingineresc pregătește prin instruire efectivul personal și dirijează, prin intermediul specialiștilor competenți, lucrările în domeniul construcției încăperilor pentru trupe, asigură subunitățile cu tehnică și materialele necesare de construcție.

Șeful serviciului medical al unității efectuează inspecția sanitară preventivă în timpul construcției – participă la alegerea sectorului și amplasarea corectă a blocurilor de locuit și de gospodărie, efectuează inspecția curentă – controlează starea sanitară a terenurilor de dislocare a unității, a încăperilor și serviciilor gospodărești, asigurarea cu

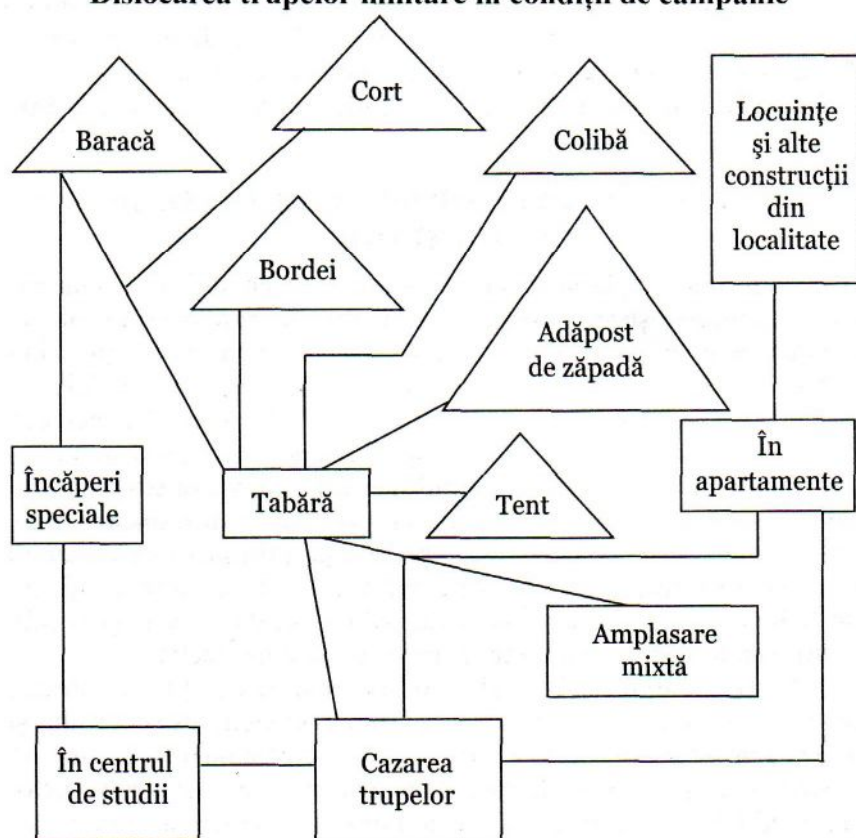
băi și spălătorii, respectarea cerințelor igienice în încăperi în condiții de campanie.

Locuințele în condiții de campanie sunt construite după proiect-tip, pe sectoare cu sol uscat, în apropierea surselor de apă și a drumurilor, la o depărtare suficientă de întreprinderile industriale și de sursele de poluare, comode din punctul de vedere al apărării.

Pentru construcția spațiilor locative pot fi folosite corturi și materiale de construcție speciale, în jur sunt săpate șanțuri pentru scurgerea apei. Există 4 variante de amplasare a trupelor militare în condiții de campanie: în centrele de studii; în tabere; în casele localității; mixte.

Schema 1.6

Dislocarea trupelor militare în condiții de campanie

În centrele de studii, militarii sunt repartizați atât în încăperi speciale (staționare), cât și în tabere. În primul caz, condițiile de amplasare sunt aproape identice cu cele staționare în cazărmi; în al doilea caz, ele sunt asemănătoare cu cele de campanie.

La amplasarea trupelor militare în tabere, cazarea temporară are loc pe teritorii aflate în afara localităților pentru instruirea militarilor în condiții apropiate celor de campanie. În tabere, cazarea trupelor se face, de obicei, în corturi, iar în condiții speciale – în barăci, bordeie etc.

Acest sistem de cazare a trupelor militare se folosește în timpul marșului, la retragerea unității pentru odihnă, la completarea sau reformarea unității în caz de carantină etc.

La amplasarea trupelor militare în apartamente se folosesc încăperile localității date, care pot fi amenajate pentru cazarea militarilor.

În amplasarea mixtă a trupelor militare, statul major, punctul medical, încăperile de gospodărie etc. sunt dispuse în localitate, iar efectivul subunităților militare și tehnica militară – în tabere.

În calitate de spații locative în condiții de campanie se folosesc corturi, tenturi, colibe, adăposturi din zăpadă (*schema 1.7*). Pe teritoriul taberei, în afară de spații locative se construiesc și încăperi de gospodărie (puncte de alimentație, băi de campanie, closete etc.).

Ca spații locative în condiții de campanie sunt folosite construcțiile de fortificare – șanțurile de adăpost, adăposturile. În cazuri excepționale, efectivul militar poate fi amplasat pentru odihnă în tancuri, în cabinele automobilelor și în altă tehnică. Astfel de amplasare se admite pentru un timp scurt.

Schema 1.7

Construcțiile folosite pentru amplasarea trupelor militare

